

hi-tech

**ВИСОКІ
ТЕХНОЛОГІЇ
У ШКОЛІ**

САЙТ БУДЕ ПОПУЛЯРНИМ

Поради з пошукової оптимізації

**КОЖНОМУ
передплатнику**

- ФОТОРЕПОРТАЖ З КРУГЛОГО СТОЛУ, ЗАСІДАННЯ ЯКОГО ВІДБУЛОСЬ У РАМКАХ ВИСТАВКИ «ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ – 2012»
- ФОТО- ТА ВІДЕОРЕПОРТАЖ З ТРЕТЬОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОРУМУ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ
- КОРИСНІ ПРОГРАМИ НА КОЖЕН ДЕНЬ
- АНТИВІРУСНІ ПРОГРАМИ

Актуально

Новини
зі світу
та України

Досвід

Комп'ютер
і здоров'я

Поради та підказки

Ефективне
використання
популярного ПЗ

Проект номеру

**Друкуємо
економно**

Зміст «hi-Tech у школі» №7-8 2012

Актуально

Новини про освіту 4

Інноваційний «Клас майбутнього»

KinderGate захищає школи

Що цікавить дітей у Мережі

Підсумки третього Всеукраїнського форуму відкритої освіти

Комп'ютери від КНР — до київських шкіл

Швидкісний Інтернет школам

За безпеку дітей в Інтернеті

Практика

Робимо сайт популярним 8

Як зробити, щоб сайт вашої школи швидко знаходили в Інтернеті

Досвід

Цифрове здоров'я 12

Поради та вправи при роботі за комп'ютером

Практика

Поради та підказки 14

Рациональне використання популярних програм

Реклама в номері:

Erpson 7

Шановні читачі!

Вітаємо вас зі сторінок останнього у цьому році номеру нашого журналу. В ньому серед свіжих новин галузі освіти ви знайдете репортаж про досить цікаву подію — Всеукраїнський форум відкритої освіти, який проходив у нас вже втретє. Він знову зібрав небайдужих членів Українського педагогічного клубу, які обговорювали основні освітні проблеми країни. Репортаж і найбільш цікаві доповіді учасників ви знайдете на диску до номеру.

У цьому випуску, як і завжди, ми пропонуємо вам підбірку практичних матеріалів, які допоможуть вам ефективно використовувати новітні технології у навчальному процесі.

Ви дізнаєтесь, як зробити сайт вашої школи більш популярним, які периферійні пристрої та фізичні вправи допоможуть зберегти здоров'я, працюючи за комп'ютером. Ми познайомимо вас із перевагами останніх моделей друкуючих пристроїв і цікавими акціями, що пропонує компанія Erpson спеціально для навчальних закладів. Допоможуть у повсякденній роботі і різноманітні поради з ефективного використання комп'ютера.

Знову нагадуємо, що при бажанні ви теж маєте можливість поділитися із колегами своїми знаннями та досвідом. Надсилайте ваші матеріали до редакції, і ми завжди будемо раді їх надрукувати.

З наближаючимися новорічними святами вас, щастя, здоров'я і натхнення вам!

До зустрічі у новому році.

Щиро ваш

Євген Високович, головний редактор

Шукайте на DVD!

Фоторепортаж з круглого столу, засідання якого відбулось у рамках виставки «Інноватика в сучасній освіті 2012» (16–18 жовтня. Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза»)

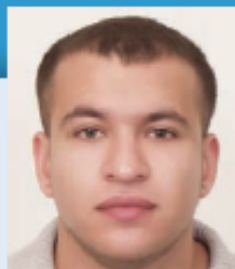

Фото- та відеорепортаж з Третього Всеукраїнського форуму відкритої освіти. Виступи учасників і звернення президента Українського педагогічного клубу В. А. Нікітіна

Але це ще не все!!! Традиційно hi-Tech DVD забезпечить ваш комп'ютер антивірусним захистом. На ньому ви знайдете різноманітні утиліти та постійний набір програм на кожний день, які щомісяця оновлюються, а також тематичні добірки ПЗ, пов'язані з матеріалами журналу hi-Tech PRO.

Увага!

hi-Tech DVD оснащено вбудованим браузером, який запускається автоматично, коли ви вставляєте диск у привод. Цей браузер значно полегшить навігацію по розділах диска і допоможе швидше знайти потрібні вам дані. Саме тому ми рекомендуємо вам користуватися цим зручним та привабливим інструментом.

Олександр Ельшін,
к. т. н., керівник проекту
«EDUKIT»

Хочете, щоб сайт вашої школи швидко знаходили в Інтернеті? Тоді зверніть увагу на наші поради з пошукової оптимізації, що розглядаються в даній статті

Робимо сайт популярним

Минають ті часи, коли потрібно було розміщувати оголошення в довідниках навчальних закладів та просто чекати біля телефону. Завдяки пошуку в Інтернеті можна знайти номер будь-якої школи, якщо тільки у неї є веб-сайт. Але не кожен з таких сайтів з'явиться у відповіді на запит, наприклад, батька майбутнього першокласника, який вибирає школу для своєї дитини. Вивчення шляхів процвітання вашого навчального закладу можна розглядати як гру, в якій ви вже берете участь, просто тому, що розмістили сайт в Інтернеті. Чому б тоді не зіграти на виграш?

Розуміння мистецтва оптимізації (від англійського SEO, search engine optimization) наповнюється наукою і досвідом, дозволяє ефективно спілкуватися з потенційною аудиторією навчального закладу новим способом, ім'я якому — інтернет-пошук.

Сьогодні всього кілька секунд витрачається на пошук тієї інформації, за якою 20 років тому потрібно було б зробити подорож в бібліотеку або обдзвонити з розпитуваннями десяток знайомих, витративши кілька годин і навіть більше. Новий інформаційний канал пошуку фундаментально змінив звичний спосіб життя людей, а такі пошукові системи, як Google або «Яндекс», опинилися в центрі цієї поворотної події.

Досягнення високого рейтингу в пошукових системах, який дозволяє перебувати на перших позиціях в результатах пошукової видачі (їх ще називають SERP, від англійського search engine result pages), справа непроста. Як, втім, і більшість інших шляхів до успіху.

Багатьом з рекомендацій, розглянутих у цій статті, можна слідувати самостійно, а деякі доведеться довірити веб-майстрам і SEO-спеціалістам. Завдання серйозно полегшується, якщо сайт школи створено на всеукраїнської освітньої платформи EDUKIT (www.edukit.org.ua). Команда цього проекту зробила дуже багато, щоб його користувачі могли впевнено впоратися з усіма проблемами без сторонньої допомоги, дотримуючись конкретних порад. Головне пам'ятати, що чим раніше буде розпочато таку роботу, тим більше користі буде школі, а отже, її учням і батькам, вчителям і адміністрації, випускникам та партнерам, іншими словами, всім, хто цікавиться вашою діяльністю.

У чому суть SEO?

Отже, що ж криється за таємничим словом «оптимізація»? Перш за все, це зміни всередині сайту, які допомагають зрозуміти реальним і віртуальним відвідувачам, що написано на сайті, по якій темі і для кого. Вони покращують сторінки сайту і роблять їх привабливими як для звичайних користу-

вачів, так і для пошукових роботів (так званих веб-павуків, які автоматично перебирають сторінки Інтернету і заносять інформацію про них у спеціальні бази даних).

Після появи сайту в Мережі, в залежності від якості оптимізації, і прості відвідувачі, і пошукові роботи формують своє ставлення до нього, виходячи з певних критеріїв.

Наприклад, для користувачів основними критеріями є:

- корисність вмісту сайту для відвідувача;
- відповідність вмісту того, що шукав відвідувач;
- зручність використання сайту, швидке завантаження, мінімум відволікаючих чинників і т. д.

Для пошукових роботів до основних критеріїв корисності сайту належать:

- мінімум технічних помилок на сайті;
- відповідність заголовка вмісту;
- посилальна популярність ресурсу тощо.

При роботі над сайтом важливо враховувати «інтереси» і перших, і других. Найчастіше оптимізація зводиться до внесення дрібних правок і змін на окремих веб-сторінках. Але всі ці, на перший погляд, незначні зміни в сумі здатні істотно поліпшити ваш сайт і зробити його більш популярним.

Дані про дані

Мета-теги (Meta-tags) використовуються при створенні сайтів, щоб вказувати деякі службові дані про веб-сторінки. Вони є елементом мови гіпертекстової розмітки HTML, тому не помітні користувачеві, проте їх знаходять пошукові роботи.

Назва сторінки (Title), ключові слова (Keywords) і опис (Description) відносяться до найважливіших мета-тегів. Користувачам EDUKIT заносити цю інформацію дуже легко: всі значення тегів можна прописати у вікні редактора «Властивості сторінки».

1. Заголовок сторінки (tag <title>). Називайте сторінки просто і зрозуміло. Пам'ятайте — назва повинна точно відповідати змісту сторінки, тому на сайті не може бути двох сторінок з однаковою назвою.

Якщо сайт з'являється в результатах пошуку, назва сторінки зазвичай відображається в першому рядку. Слідкуйте, щоб довжина назви не перевищувала 60–80 символів, інакше вона обрізатиметься.

На платформі EDUKIT назва головної сторінки сайту обов'язково містить ще й повне ім'я вашого сайту.

2. Ключові слова (tag <keywords>). Ключові слова підказують пошуковим системам, коли показувати вашу веб-сторінку в результатах пошуку. Подумайте, за якими словами користувачі шукатимуть ваші сторінки, і включіть ці слова в

Задаємо назву сторінки

текст на сайті. Добре, якщо такі важливі слова будуть використані в заголовках розділів на сторінці, в альтернативних текстах до малюнків (див. далі), в назвах посилань.

При створенні сторінки в системі EDUKIT слід просто вказати через кому найважливіші слова і словосполучення, які будуть зустрічатися в тексті саме цієї веб-сторінки. Не рекомендується використовувати більше 15–20 слів.

3. Опис (тег <description>). Придумайте пару речень, що лаконічно описують зміст веб-сторінки. Їх загальна довжина не повинна перевищувати 160–180 символів, включаючи пробіли (близько 25–30 слів). Використовуйте в описі ключові слова. У кожній сторінці має бути свій унікальний опис. Він також відображається на сторінці з результатами пошуку. Від нього залежить, чи зрозуміє користувач, про що йде мова на веб-сторінці, чи є там необхідна йому інформація.

Але це ще не все. Опис можна побачити і в соціальних мережах (Facebook, «ВКонтакте» тощо), якщо хто-небудь залишає посилання на сайт.

Задаємо ключові слова і опис сторінки

Адреси сторінок (URL)

Адреси сайту і його сторінок повинні бути легкими і такими, що запам'ятовуються. З адрес, «що говорять», зрозуміло зміст сторінки, вони подобаються і людям, і пошуковим роботам. Їх легко набирати з пам'яті. Використовуйте у веб-адресах (або URL-адресах, від англійського uniform resource locator) прості зрозумілі слова. При створенні нових сторінок сайтів EDUKIT досить просто вказати заголовок (Title), після чого редактор сам запропонує відповідний URL.

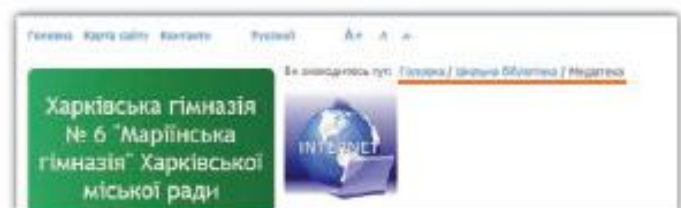

Задаємо адреси сторінок

Навігація по сайту

Навігація, або, простіше кажучи, орієнтування по сайту, не повинна викликати проблем. Інакше відвідувачу буде складно знайти потрібну інформацію. Групуйте сторінки по темах. Розміщуйте важливі повідомлення ближче до головної сторінки.

Якщо у вас на сайті багато сторінок, використовуйте так звані «хлібні крихти» (від англійського bread crumbs) — ланцюжок посилань на розділи сайту у верхній або нижній частині сторінки. Такий ланцюжок буде показувати місцезнаходження користувача на сайті і дозволить легко повернутися до попереднього розділу. На сайтах EDUKIT такі «крихти» розкидаються по сторінкам автоматично.

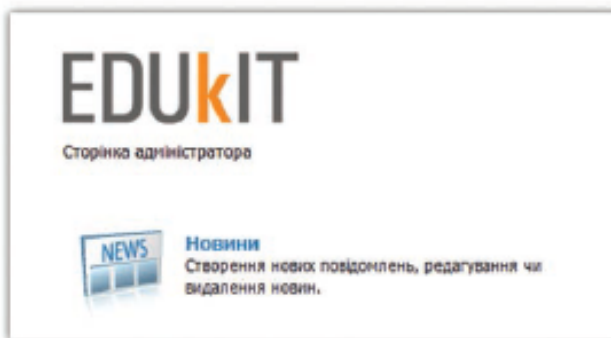

Навігаційні ланцюжки

Тексти і зміст

Пишіть часто і регулярно, публікуйте новини та фотографії. Але не забувайте, що тексти для інтернет-сайтів повинні легко читатися. Не відходьте від теми і не використовуйте текст у вигляді зображень — пошукова система не зможе його розпізнати.

Пошуковики підвищують позиції сайту в результатах видачі, якщо робота із вмістом сайту вестиметься на постійній основі. Веб-пауки намагаються обчислювати графік публікацій і перевіряти сторінки згідно з цим графіком. Якщо писати рідко, роботи перестануть заглядати на сайт, і відповідно, перестануть показувати його в результатах пошуку.

Користуйтеся модулем новин

Посилання

Створюйте короткий та інформативний опис для посилань. Самі посилання на сторінці бувають внутрішніми (посилаються на інші сторінки сайту) або зовнішніми (ведуть на інші сайти). У будь-якому випадку, чим краще опис, тим легше користувачеві орієнтуватися, і тим зрозуміліше пошуковій системі, про що повідомляє сторінка, на яку веде посилання. Не рекомендується використовувати занадто загальний опис, на кшталт «Клікніть тут», «Читати далі» тощо.

Якщо у вікні додавання посилання буде вказано ще й пояснювальний атрибут «Title», то вже при наведенні миш-

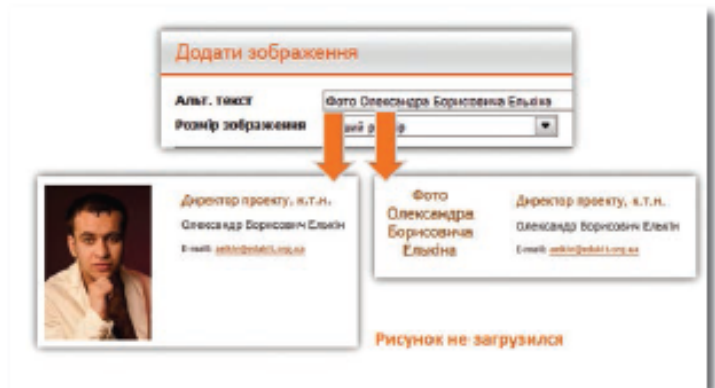
кою користувач буде добре розуміти, куди його приведе це посилання.

Розміщуйте на сайті лише ті посилання, які будуть корисні і цікаві користувачам вашого ресурсу. Не посилайтеся тільки тому, що хтось про це попросив, і не розміщуйте на сумнівних сайтах посилання на свій. Пошукові роботи розглядають посилання як голоси за ваш сайт, тому важливо, щоб «голосували» сайти, які знаходяться в пошани у пошукачів і які при цьому тісно пов'язані з вашим по темі.

Наприклад, правильно буде розмістити посилання на свій ресурс на офіційному сайті місцевого відділу освіти, а також обзавестися сторінкою про навчальний заклад на «Вікіпедії» і вказати там адресу сайту. Ще рекомендуємо зареєструвати свій ресурс в авторитетному каталозі DMoz (www.dmoz.org/add.html). Якщо ж ви учасник проекту EDUKIT, то перше посилання на ваш ресурс знайдете в розділі «Учасники» на сайті www.edukit.org.ua, де представлено каталог всіх навчальних закладів України, що працюють на цій платформі.

Зображення

Зображення часто здаються одним з найпростіших елементів сайту, але вони також допомагають оптимізувати веб-сайт. Кожному зображенню відповідає ім'я файлу і альтернативний текст (атрибут «Alt»). Обидва ці елементи корисні. Альтернативний текст — це текст, який відобразиться замість малюнка, якщо його з якоїсь причини неможливо показати, наприклад, при слабкому підключенні до Мережі. Він повинен описувати те, що зображено на малюнку. Використовуйте короткі інформативні імена файлів і альтернативний текст, по можливості додавайте в них ключові слова.

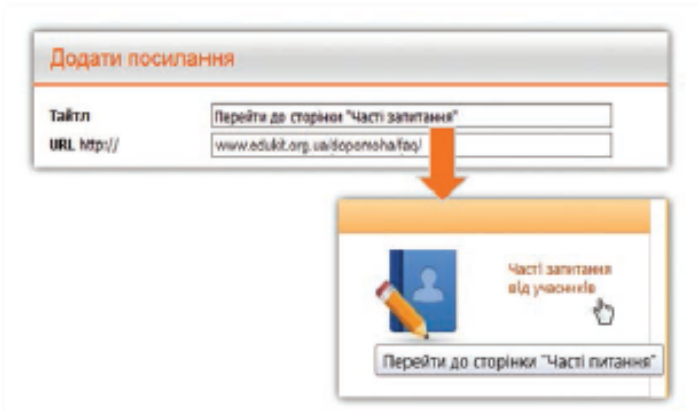

Задаємо альтернативний текст для зображень

Намагайтеся зробити так, щоб імена і назви, а також інша важлива інформація і посилання були представлені текстом, а не зображеннями.

Службові файли

Файл robots.txt необхідний для того, щоб вказати роботам пошукових систем, які сторінки сайту можна індексувати (відвідувати і заносити інформацію до бази даних), а які — не можна. Включає шлях до ще одного файлу

Задаємо назву посилання

sitemap.xml і перелік сторінок, які заборонені або дозволені до індексації.

Sitemap.xml призначений для того, щоб пошукова система могла визначити список всіх сторінок сайту, які слід проіндексувати. Також для кожної сторінки можна вказати ступінь її важливості — пріоритет індексування та період оновлення, які будуть сприйматися веб-павуками як побажання.

Іконка, яка буде відображатися в закладках, якщо користувач помістить туди сайт, на вкладках браузерів і у видачі

деяких пошукових систем, наприклад «Яндекса», міститься у файлі favicon.ico. Це зображення розміром 16x16 пікселів. Ефект від присутності «фавікона» перш за все в тому, що у видачі пошукачів сайт виглядає краще і привертає увагу.

Всі файли створюються за певними законами фахівцями. Користувачі EDUKIT знову можуть «відпочивати»: платформа вже про них подбала.

На закінчення

Будь-який сайт без відвідувачів — це наче двигун без палива, простий набір програмного коду і картинок. Хочете дізнатися, чи є життя на вашому сайті? Скористайтеся одним з безкоштовних сервісів, які дозволяють отримати дані про кількість користувачів, що заходили на сайт, про те, звідки вони потрапили на нього і які сторінки дивилися. Найпопулярніші і потужні інструменти підготували для вас, звичайно ж, інтернет-гіганти Google (www.google.com.ua/analytics) і «Яндекс» (www.metrika.yandex.ru). Налаштувати один з таких аналітичних сервісів не складає особливих труднощів, оскільки розробники подбали про докладні інструкції і численні корисні поради, але часу на знайомство з системами потрібно чимало. Учасникам EDUKIT в цьому сенсі знову ж пощастило: вони отримують сайт, на якому вже налаштовано відстеження за допомогою Google Analytics.

Користуючись перерахованими в статті простими, але ефективними рекомендаціями, ви залучите більше людей на ресурс своєї школи через пошукові системи і отримаєте задоволення від зростаючої кількості читачів і шанувальників вашого сайту. Пам'ятайте, що SEO спрацьовує в довгостроковому періоді і за правильної організації має стійкі результати.

